

การศึกษาทักษะทางสังคมเพื่อการเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Learning Process to Encourage Soft Skills for Occupations of
Suan Sunandha Rajabhat University Students

ทัศนัย เพ็ญสิทธิ์¹ และ ศันสนีย์ จะสุวรรณ์²
Thassanai Phensit¹ and Sansanee Jasuwan²

Received: November 16, 2020; Revised: December 17, 2020; Accepted: December 22, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และเพื่อเสนอรูปแบบของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานใช้การวิจัยเชิงปริมาณในการสำรวจและวิเคราะห์กิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคม ที่นักศึกษาต้องการ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามนักศึกษาจำนวน 120 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อนำเสนอรูปแบบของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมให้กับนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมที่นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ต้องการประกอบด้วย 5 ทักษะคือ การพัฒนาภาวะผู้นำ มารยาทในการเข้าสังคม การปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ การพัฒนานวัตกรรม การควบคุมอารมณ์ จิตใจและสมาธิ กิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคม เห็นว่า คณะและสาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน เป็นหน่วยงานสำคัญในการพัฒนา นักศึกษา โดยลักษณะของกิจกรรมสามารถแบ่งได้เป็น กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรมการแสดง กิจกรรมการประกวด แข่งขันในเวทีต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ

คำสำคัญ : การศึกษา, ทักษะทางสังคม, การเข้าสู่อาชีพ

¹อาจารย์ทัศนัย เพ็ญสิทธิ์ สังกัด คณะศิลปกรรมศาสตร์, e-mail Thassanai.ph@ssru.ac.th

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันสนีย์ จะสุวรรณ์ สังกัด บัณฑิตวิทยาลัย e-mail Sansanee.ja@ssru.ac.th

^{1,2}Assistant Professor Dr. Sansanee Jasuwan, Graduate School of Suan Sunandha Rajabhat University

ABSTRACT

The purposes of this research are 1) to analyze Soft Skills and Soft Skills development activities of students at the Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University and 2) to propose the activities for developing Soft Skills of students at the Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University. This research is mixed-Method research that uses quantitative research to explore and analyze the Soft Skills for developing activities that students need. The tool used a questionnaire of 120 students and interviews with 5 persons to present the activities for Soft Skills development activities to students. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The results showed that Soft Skills at the Faculty of Fine and Applied Arts students Suan Sunandha Rajabhat University Need to consist of 5 skills: Leadership Development, Social Etiquette, Adaptability, Innovation Development, and Emotion, Mind and Concentration Control. By the nature of the activities can be divided into Workshop activities performance activities Contest activities in various areas both domestically and internationally.

Keywords: education, soft skills, occupations

บทนำ

การศึกษามุ่งเน้น ให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถอย่างรอบด้าน การจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้บรรลุตามเป้าหมาย เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการให้การจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งการดำเนินงานนั้นต้องอาศัยความร่วมมือของครูบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความสามารถตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) (2561 หน้า 1) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและงานด้านกิจการนักศึกษา เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพและสมรรถนะในการแข่งขันทั้งตลาดแรงงานในประเทศและต่างประเทศได้ รวมไปถึงจนถึงการดำเนินการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนานักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อตอบสนองความท้าทายและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลง แนวโน้มของโลกอนาคต และสังคมที่มีพลวัตสูง รวมทั้งสามารถพัฒนาและยกระดับสมรรถนะ และขีดความสามารถของนักศึกษาในการแข่งขันในประชาคมโลกได้อย่างมีคุณภาพ การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดองค์ความรู้เท่านั้น แต่ต้องเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกและบ่มเพาะให้บัณฑิตมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีความรู้ขั้นลึกในสาขาวิชาเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และพัฒนานวัตกรรมได้ การรู้รอบในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ความพร้อมในการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เข้างานใหม่หรือความรู้ใหม่ได้ในอนาคต มีความสนใจ พัฒนาตนเองและรักความก้าวหน้า การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการสร้างความรู้ใหม่และการปรับตัวในด้านต่างๆ เช่น พื้นฐานที่ดีทางคณิตศาสตร์ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร การเรียนรู้ด้วย ตนเอง เป็นต้น การมีทักษะด้านการบริหารจัดการและการเป็นผู้นำ การมีทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ความสามารถในการรักสุขภาพเอกลักษณ์ แต่ขณะเดียวกันสามารถเข้าใจสังคมอื่น และอยู่ร่วมกันได้โดยปกติ สุข สิ่งสำคัญที่สุดคือ การปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาความคิดของตนเอง บนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต (Global Mindset)

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้เป็นสังคมคุณภาพตามยุทธศาสตร์ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งแบ่งยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาออกเป็น 6 ด้าน คือ 1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน 4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม 5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6. ยุทธศาสตร์ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยรวมต้องการให้สังคมเป็นสังคม แห่งโอกาส เกิดพลังทางสังคม ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ตลอดจนการดึงดูด พัฒนา รักษา กลุ่มผู้มี ความสามารถสูง ในขณะที่การทำงานร่วมกันของคนในสังคม จำเป็นต้องใช้ทักษะอยู่ 2 อย่างหลัก ๆ กล่าวคือคือ ทักษะทางวิชาชีพ และ ทักษะทางสังคม ซึ่ง ทักษะทางวิชาชีพเป็นทักษะที่บุคคลใช้ในการปฏิบัติงานให้ สำเร็จตามความมุ่งหมายขององค์กร (สาคร สุขศรีวงศ์, 2553) และสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ผ่านการเรียนในห้องเรียนหรือการเรียนด้วยตัวเอง (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552) ในขณะที่ทักษะทางสังคม เป็นทักษะทางด้านอารมณ์และการสังคมสังคมเป็นส่วนใหญ่ อาทิ เช่น การสื่อสารกับบุคคลอื่น การ ทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ การแก้ปัญหาแบบคิดวิเคราะห์ ดังนั้น การที่เราจะมีทักษะทาง

สังคมได้ จะต้องอาศัยประสบการณ์การลงมือ ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้ในห้องเรียนเป็นหลัก นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ เป็นนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในศาสตร์ทางศิลปะ จะเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้นการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษาในขณะนี้ จะมีความแตกต่างจากคณะอื่นๆ ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาเรื่อง กระบวนการในการส่งเสริมทักษะทางสังคม เพื่อการเข้าสู่อาชีพของนักศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อเสนอรูปแบบของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานใช้การวิจัยเชิงปริมาณในการสำรวจและวิเคราะห์กิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมที่นักศึกษาต้องการในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับทักษะทางสังคม การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนา นักศึกษาเพื่อให้เกิดทักษะที่พึงประสงค์ ในการเตรียมการออกไปประกอบอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร การศึกษา ในรายวิชาการศึกษาทั่วไป กิจกรรมพัฒนานักศึกษาของกองพัฒนานักศึกษา ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางสังคม ให้กับ นักศึกษาประกอบด้วย ทักษะด้านการคิด ทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการถามและฟัง และทักษะภาวะผู้นำและการกำกับดูแล
3. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย บุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้ใช้บัณฑิต ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปี การศึกษา 2563

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาและสถานที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามได้ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม ก่อนที่จะนำไปทดลองและประเมินคุณภาพความเที่ยงตรงโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นอัลฟาของครอนบาค (Cronbach' s Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.95 หลังจากนั้นให้นักศึกษาจำนวน 120 คน และสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ทักษะทางสังคมที่นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ต้องการ สืบจากนักศึกษา ที่ เรียนอยู่ในปีการศึกษา 2563 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น นักศึกษาชาย คิดเป็นร้อยละ 68.5 และส่วนใหญ่อยู่ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 66.25 ทักษะทางสังคมที่นักศึกษาสนใจ 5 ลำดับ แรก ประกอบด้วย 5 ทักษะดังนี้ตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะทางสังคมนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ลำดับที่	ทักษะทางสังคม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	การพัฒนาภาวะผู้นำ	4.50	0.419
2	มารยาทการเข้าสังคม	4.48	0.439
3	การปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ	4.46	0.443
4	การพัฒนานวัตกรรม	4.45	0.468
5	การควบคุมอารมณ์ จิตใจและสมาธิ	4.45	0.475

จากตารางที่ 1 การตอบแบบสอบถามที่ประเมินคุณภาพความเที่ยงตรงโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นอัลฟาของครอนบัค (Cronbach' s Alpha Coefficient) ของนักศึกษาพบว่านักศึกษา จะมีความต้องการที่ทักษะทางสังคมหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นกับความสามารถและความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักศึกษา จากตอบแบบสอบถามทักษะทางสังคมที่มีนักศึกษาเลือกตอบมากที่สุด สรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาภาวะผู้นำ นักศึกษามองว่า เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงตน หรือการอยู่ร่วมในสังคมในองค์กร และอื่นๆ ที่เกิดจากความรู้ ประสบการณ์ ทัศนคติ และการพัฒนาเรียนรู้ได้อย่างอยู่เสมอจนสามารถนำพาตนเองหรือองค์ไปสูเป้าหมายแห่งความสำเร็จ

2. มารยาทการเข้าสังคม เป็นสิ่งพื้นฐานที่สำคัญที่นักศึกษาทุกคนควรมี เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนเรียนรู้ในการอยู่ร่วมในสังคมต่างๆ ซึ่งอาจจะมี ความแตกต่างกัน สิ่งนี้จะช่วยให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่ตัวเราเอง ทำให้รู้จักการวางตัว รู้กาลเทศะ รู้จักเคารพให้เกียรติบุคคลและสถานที่ต่างๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษามองเห็นความสำคัญและรู้จักปรับตัว วางตัวให้เข้ากับสังคมและสถานการณ์ต่างๆ ได้

3. ทักษะการปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ นักศึกษามองว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องมีการแสดงผลงาน ทั้งในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัย ทำให้ต้องเรียนรู้ในการปรับตัวตามสถานการณ์

4. การพัฒนานวัตกรรม นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านนี้ เนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่กับการเปลี่ยนแปลง และมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายจึงทำให้เกิดการเรียนรู้และแรงบันดาลใจในการคิดสร้างสรรค์ และต้องการการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่ให้มีการพัฒนาและเกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้น ให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและพึ่งพาเทคโนโลยีในปัจจุบัน

5. การควบคุมอารมณ์ จิตใจและสมาธิ ในปัจจุบันเป็นยุคแห่งโลกดิจิทัล ที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สื่อต่างๆ ที่โซเชียลมีเดีย นำเสนอที่หลากหลายแถมยังมีทั้งข้อดีข้อเสีย อย่างไม่จำกัด มีการรับส่งข้อมูลได้ง่าย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษาถูกชักนำไปในทางที่อาจเกิดผลเสียมากกว่าผลดีมากขึ้น นักศึกษามองว่าถ้าเรามีสติสมาธิ สามารถระงับควบคุมอารมณ์ตนเองได้ จากการใช้โซเชียลมีเดียมากๆ ก็จะเป็นผลดีต่อตนเอง และ ไม่ตกเป็นเหยื่อของการตลาดในโลกโซเชียล

ผลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ในคณะศิลปกรรมศาสตร์ อาจารย์ทุกท่านตระหนักถึงความต้องการ ในการพัฒนาทักษะทางสังคมและมีกิจกรรมที่สนับสนุนมากมาย หลากหลาย ทั้งในระดับคณะ และระดับสาขาวิชา มีเวทีให้นักศึกษาได้แสดงผลงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ สนับสนุนการเผยแพร่ผลงาน ซึ่งกิจกรรมที่คณะและสาขาจัดให้กับนักศึกษามีความหลากหลาย เช่น

1. กิจกรรมประเภทฝึกอบรมสัมมนา เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในปรัชญาของหลักสูตรแต่ละหลักสูตรและตามเป้าหมายของคณะ นอกจากนี้ ซึ่งนักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้เทคโนโลยี การปรับตัว การเป็นผู้นำ การคิดและการตัดสินใจ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. กิจกรรมประเภทฝึกปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่คณะและสาขาวิชาจัดขึ้นแทบทุกสาขา เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติงานในส่วนที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน เป็นการพัฒนาทักษะในวิชาชีพ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะของการเป็นผู้นำ

3. กิจกรรมประเภทการประกวด การแข่งขัน และการแสดง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในคณะและสาขา รวมถึงกองพัฒนานักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาค้นพบทักษะความสามารถของตนเอง มีความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตั้งเป้าหมาย การพัฒนานวัตกรรม การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การควบคุมอารมณ์จิตใจ การปรับตัว การเข้าสังคม รวมถึงการพัฒนาไปสู่ระดับนานาชาติ ในการประกวด แข่งขัน หรือการแสดง นักศึกษาสามารถทำหน้าที่เป็นผู้เข้าร่วมการประกวดแข่งขัน หรือเป็นผู้จัดการประกวดแข่งขัน เป็นผู้แสดง เป็นผู้จัดการแสดง ทำให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะที่หลากหลาย ทั้งการวางแผน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การคิดวิเคราะห์และการสร้างเครือข่าย

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิตและผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

1. สสำรวจความถนัด ความพร้อม ความต้องการ จุดเด่น และจุดด้อยของนักศึกษา ตั้งแต่เข้ามาใช้ปีที่ 1

2. เนื่องจากการเรียนการสอนในคณะนี้ นักศึกษาทุกคนต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น ควรวางแผนการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา

3. เนื่องจากนักศึกษาในสาขานี้ จะมีความเป็นตัวของตัวเอง มุ่งมั่นกับการสร้างสรรค์ผลงานการเรียนปฏิบัติ ทำให้มักจะขาดการมีมนุษยสัมพันธ์ข้ามศาสตร์ ข้ามคณะ ข้ามมหาวิทยาลัย คณะควรมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนด้วยกันในคณะ โดยอาจจะสร้างงานที่บูรณาการหลากหลายศาสตร์ รวมทั้งสร้างเครือข่ายในแต่ละศาสตร์ในต่างสถาบัน จะทำให้นักศึกษามีมุมมองที่เปิดกว้าง ที่สามารถกระตุ้นความคิด และเพิ่มพูนประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

4. การคิดนอกกรอบ จะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คณะควรมีกระบวนการในการพัฒนาทักษะการคิดนอกกรอบ จะช่วยให้เกิดผลงานใหม่ๆ ที่น่าสนใจ นอกเหนือจากการคิดนอกกรอบ นักศึกษาจะต้องมีเหตุและผลในการคิด รู้จักคิดวิเคราะห์และนำเสนอผลงานได้

5. ทักษะการนำเสนอ เป็นทักษะที่จำเป็นมากสำหรับนักศึกษาในคณะนี้ เพราะนอกเหนือจากฝีมือในการสร้างสรรค์ผลงานแล้ว นักศึกษาจะต้องมีทักษะในการอธิบายผลงานของตนเองด้วย อธิบายอย่างมั่นใจและภูมิใจในผลงาน ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาทักษะนี้ทุกๆ คน

6. การเปิดโอกาสให้แสดงผลงานทุกชิ้นที่สร้างขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ความสำเร็จ ความผิดหวัง จุดอ่อน และจุดเด่นของตน ก่อให้เกิดการพัฒนาฝีมือขึ้นเรื่อยๆ และส่งเข้าสู่การแข่งขัน

ผลการสัมภาษณ์รูปแบบกิจกรรม จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่ใช้บัณฑิตได้เสนอรูปแบบของกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาทักษะทางสังคม ให้กับนักศึกษา โดยแบ่งออกเป็น

1. กิจกรรมการฝึกอบรม ในการฝึกอบรมควรจัดอย่างต่อเนื่องในเรื่องเดียวกันนับตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 โดยเริ่มจากการประเมินลักษณะเด่นของนักศึกษา และส่วนที่เป็นจุดอ่อน เพื่อจัดกลุ่มในการการพัฒนา และเริ่มฝึกอบรมควบคู่กับการปฏิบัติการจริง ตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 4 เพื่อฝึกฝนความรับผิดชอบ ความตั้งใจ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

2. การจัดกิจกรรมการประกวด การแสดงผลงาน การแสดงศักยภาพตามความถนัด จะเป็นการสนับสนุนผลที่ได้รับจากการฝึกอบรม โดยให้นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินกระบวนการเอง เพื่อฝึกทักษะความเป็นผู้นำ การวางแผน การคิดและตัดสินใจ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งควรจัดในระหว่างที่นักศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 และ 4 เพราะนักศึกษาได้เรียนรู้ความรู้ที่จำเป็นมาเป็นพื้นฐานแล้ว

3. การจัดกิจกรรมการเข้าค่ายร่วมกับนักศึกษาในสาขาอื่นๆ รวมทั้งในสถาบันอื่นที่เรียนในสาขาเดียวกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย นำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพ การพัฒนานวัตกรรม และการนำไปสู่เวทีระดับนานาชาติ

4. การจัดกิจกรรมสร้างธุรกิจด้วยตนเอง เป็นแนวทางในการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ โดยนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมมาต่อยอด และทำธุรกิจตามที่ตนเองและกลุ่มสนใจ เป็นการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับนักศึกษา ปลูกฝังความคิดริเริ่มใหม่ๆ การกล้าคิด กล้าตัดสินใจ

ตารางที่ 2 รูปแบบของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ที่	ทักษะ soft skills	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ประเภทกิจกรรม
1	การพัฒนาภาวะผู้นำ	1. โครงการคนสังคม CSR Leader Camp 2. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำ และการบำเพ็ญประโยชน์ 3. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำ และจิตอาสา	เข้าค่ายปฏิบัติการฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
2	มารยาทการเข้าสังคม	1. กิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ Meet & Greet	กิจกรรม
3	การปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ	1. โครงการเตรียมความพร้อมนักศึกษาใหม่ 2. โครงการปัจฉิมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 3. โครงการสัมมนา “การปรับตัวของธุรกิจในยุคโควิด-19”	ฝึกอบรม ฝึกอบรม ฝึกอบรม
4	การพัฒนา นวัตกรรม	1. โครงการอบรมนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์อาหารยุคใหม่ 2. โครงการ “การแสดงผลงานนวัตกรรมเกมเพื่อการศึกษา Play & Learn เพลินเรียนรู้ 3. โครงการนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน	
5	การควบคุมอารมณ์ จิตใจและสมาธิ	1. โครงการอบรมเชิงจิตปัญญา 2. โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ 3. โครงการธรรมะกับการใช้ชีวิตในยุคเทคโนโลยี 5G	ฝึกปฏิบัติการ ฝึกอบรม
6	การประชาสัมพันธ์	1. โครงการส่งเสริมเรียนรู้ความเป็นวังสวนสุนันทา	ฝึกปฏิบัติการ

ที่	ทักษะ soft skills	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ประเภทกิจกรรม
	องค์กร		
7	การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	1. โครงการดอกแก้วแว้วคอนเสิร์ต 2. กิจกรรมประกวดร้องเพลงระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย	การแสดง การแข่งขัน
8	การตั้งเป้าหมาย	1. โครงการสัมมนาเตรียมความพร้อมสู่อาชีพ 2. โครงการสัมมนาความเป็นผู้ประกอบการ และธุรกิจจำลอง 3. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้เรื่องใบประกอบวิชาชีพครู 4. โครงการอบรม และทดสอบความรู้เทียบเท่ามาตรฐานฝีมือแรงงานให้กับนักศึกษา	ฝึกอบรม ฝึกอบรม ฝึกอบรม ฝึกอบรม
9	การสังเคราะห์ข้อมูล	1. โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนานักศึกษาเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ 2. โครงการการออกแบบภาพเพื่อสื่อความหมาย 3. โครงการพัฒนาทักษะชีวิต และความเป็นครูมืออาชีพ	ฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติการ ฝึกอบรม
10	การเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม	1. โครงการสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย 2. โครงการสืบสานประเพณีวันสงกรานต์ 3. โครงการพิธีไหว้ครู บายศรีสู่ขวัญ 4. โครงการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม 5. โครงการลอยกระทง สืบสานวัฒนธรรมไทย	ฝึกปฏิบัติการ ฝึกปฏิบัติการ ฝึกปฏิบัติการ ฝึกปฏิบัติการ
11	การพัฒนาความคิดที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น	1. โครงการละครเวทีนิเทศศาสตร์ 2. โครงการ PR We are The One	จัดการแสดง ฝึกปฏิบัติการ
12	การทำงานร่วมกับผู้อื่น	1. โครงการค่ายอาสาพัฒนาวิชาชีพครู 2. โครงการค่ายภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนานักศึกษาตามอัตลักษณ์สวนสุนันทา 3. โครงการคอนเสิร์ตออนไลน์	ปฏิบัติการ ฝึกอบรม จัดการแสดง
13	การพัฒนาบุคลิกภาพ	1. โครงการอบรมพัฒนาบุคลิกภาพสู่ความสำเร็จ 2. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครู เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูของนักศึกษาใหม่ 3. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาบุคลิกภาพสู่ความเป็นเลิศ”	ฝึกอบรม ฝึกอบรม ฝึกอบรม

ที่	ทักษะ soft skills	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ประเภทกิจกรรม
14	การใช้เทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการส่งเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ความเป็นเลิศทางวิชาชีพ 2. โครงการส่งเสริมความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. โครงการอบรมการพัฒนาแอปพลิเคชัน 4. โครงการอบรมพัฒนาแอนิเมชัน 5. โครงการอบรมความรู้ด้านการสร้างสื่อออนไลน์ 6. โครงการเตรียมความพร้อมIT 7. โครงการสร้างอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย 	<p>ฝึกอบรม</p> <p>ฝึกอบรม</p> <p>ฝึกอบรม</p> <p>ฝึกอบรม</p> <p>ฝึกอบรม</p> <p>ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ</p>
15	การพัฒนาสู่ระดับนานาชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการพัฒนานักศึกษาสู่การวิจัยในระดับชาติ หรือนานาชาติ 2. โครงการปั้นนักศึกษาสู่เวทีระดับชาติ หรือนานาชาติ 3. โครงการฝึกงานในต่างประเทศ 4. โครงการนักเรียนแลกเปลี่ยน 	<p>ฝึกอบรม</p> <p>ฝึกอบรม</p> <p>ฝึกปฏิบัติการ</p> <p>ฝึกปฏิบัติการ</p>
16	การปลูกฝังจิตสำนึก	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการค่ายอาสาพัฒนา “เติมฝันให้น้อง” 2. โครงการสังคมศึกษาแบ่งปัญญา 3. โครงการแบ่งของให้น้อง 4. โครงการกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อสังคม และ สาธารณะประโยชน์ 5. โครงการภูมิศาสตร์อาสา “สร้างฝายชะลอน้ำ” และพัฒนาโรงเรียนในชนบท 6. โครงการ “พี่จิ้นสอนน้อง พร้อมเติมรอยยิ้ม” 7. โครงการก่อสร้างห้องอย่างมีคุณภาพ 8. โครงการจิตอาสาฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่ง คืนความอุดมสมบูรณ์ให้ทะเลไทย 	<p>ฝึกปฏิบัติการ</p> <p>ฝึกปฏิบัติการ</p> <p>ฝึกปฏิบัติการ</p> <p>ปฏิบัติการ</p> <p>ปฏิบัติการ</p> <p>ปฏิบัติการ</p> <p>ปฏิบัติการ</p> <p>ปฏิบัติการ</p>
17	การเรียนรู้ด้วยตนเอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการอบรมเพื่อส่งเสริมการจดลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และอนุสิทธิบัตร 2. โครงการพัฒนามาตรฐานการเรียนการสอน และการเรียนรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาเครือข่าย และการสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 3. โครงการเตรียมความพร้อมด้านความรู้ และทักษะภาษาอังกฤษก่อนเข้าศึกษา 	<p>ฝึกอบรม</p> <p>ฝึกอบรม</p> <p>ฝึกอบรม</p>

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลยังเสนอแนวคิดที่ว่า การฝึกอบรมต้องตรงกับสิ่งที่นักศึกษาต้องการผนวกกับเป้าหมายของสาขาวิชา และต้องเริ่มทำตั้งแต่ปี 1 เพราะมิฉะนั้น จะเกิดการท้อแท้ที่ไม่ตรงสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งปัจจุบันมีเป็นจำนวนมาก และการฝึกอบรมต้องคู่กับการปฏิบัติจริงทั้งในเรื่ององค์ความรู้ที่จำเป็น ทั้งในเรื่องการเสริมสร้างบุคลิกภาพ รวมถึงการนำเสนอโครงการทางธุรกิจที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา จะช่วยให้นักศึกษาค้นพบตัวเองและมีความมั่นใจในการเรียนและอาชีพในอนาคต ซึ่งนักศึกษาอาจจะเปลี่ยนสาขาเรียน หรือเปลี่ยนโครงการที่ตนเองริเริ่มได้ ถ้าพบว่าสิ่งที่ทำไม่ตรงกับที่ตนเองสนใจ

ปัจจัยสำคัญคือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาต้องสนับสนุนกิจกรรมเหล่านี้อย่างจริงจังในสถานการณ์ของโรคระบาดโควิด 19 ที่ทำให้ภาวะเศรษฐกิจหยุดชะงัก การสร้างอาชีพให้กับนักศึกษา การมองให้เห็นอนาคตของตนเอง เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยเหลือนักศึกษา และต้องดำเนินการให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น การจัดกิจกรรมที่นอกเหนือการเรียน นักศึกษามักจะให้ความสนใจมากกว่า โดยเฉพาะกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาได้เติมเต็มศักยภาพและสามารถสร้างงานได้ด้วยตนเอง

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

การวิจัยเรื่องการศึกษาทักษะทางสังคม เพื่อเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และเพื่อเสนอรูปแบบของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานใช้การวิจัยเชิงปริมาณในการสำรวจและวิเคราะห์กิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมที่นักศึกษาต้องการ และเพื่อนำเสนอรูปแบบของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมให้กับนักศึกษา ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ทักษะทางสังคมและกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ทักษะทางสังคมที่นักศึกษาต้องการประกอบด้วย 18 ทักษะคือ

1. การพัฒนาภาวะผู้นำ	10. การสังเคราะห์ข้อมูล
2. มารยาทการเข้าสังคม	11. การเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม
3. การปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ	12. การพัฒนากรอบความคิดที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น
4. การคิดและการตัดสินใจ	13. การทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. การควบคุมอารมณ์ จิตใจ และสมาธิ	14. การพัฒนาบุคลิกภาพ
6. การพัฒนานวัตกรรม	15. การใช้เทคโนโลยี
7. การประชาสัมพันธ์องค์กร	16. การพัฒนาสู่ระดับนานาชาติ
8. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	17. การปลูกฝังจิตสาธารณะ
9. การตั้งเป้าหมาย	18. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.2 กิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เกิดขึ้นจาก 3 ส่วนประกอบด้วย คณะและสาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน กองพัฒนานักศึกษา และสำนักการศึกษาทั่วไปและนวัตกรรมการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ โดยลักษณะของกิจกรรมสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. กิจกรรมประเภทฝึกอบรมสัมมนา เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในส่วนของคณะและสาขาวิชาที่จัดขึ้นให้นักศึกษา เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในปรัชญาของหลักสูตรแต่ละหลักสูตรและตามเป้าหมายของคณะ นอกจากนี้ ยังมีส่วนของกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยกองพัฒนานักศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับนักศึกษาทางด้านกิจการนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้เทคโนโลยี การปรับตัว การเป็นผู้นำ การคิดและการตัดสินใจ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. กิจกรรมประเภทฝึกปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่คณะและสาขาวิชาจัดขึ้นเป็นส่วนใหญ่ และมีกิจกรรมที่มุ่งให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติงานในส่วนที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน เป็นการพัฒนาทักษะในวิชาชีพ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะของการเป็นผู้นำ นอกจากนี้ ยังมีส่วนของกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยกองพัฒนานักศึกษา ในการพัฒนาความเป็นผู้นำ มารยาทการเข้าสังคม การควบคุมอารมณ์ จิตใจ และสมาธิ การปลูกฝังจิตสาธารณะ และทักษะในการสร้างอาชีพ การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ

3. กิจกรรมประเภทการประกวด การแข่งขัน และการแสดง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในคณะและสาขารวมถึงกองพัฒนานักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาค้นพบทักษะความสามารถของตนเอง มีความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตั้งเป้าหมาย การพัฒนานวัตกรรม การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การควบคุมอารมณ์จิตใจ การปรับตัว การเข้าสังคม รวมถึงการพัฒนาไปสู่ระดับนานาชาติ ในการประกวด แข่งขัน หรือการแสดง นักศึกษาสามารถทำหน้าที่เป็นผู้เข้าร่วมการประกวดแข่งขัน หรือเป็นผู้จัดการประกวดแข่งขัน เป็นผู้แสดง เป็นผู้จัดการแสดง ทำให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะที่หลากหลาย ทั้งการวางแผน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การคิดวิเคราะห์และการสร้างเครือข่าย

2. รูปแบบของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่ารูปแบบของกิจกรรมประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมการฝึกอบรม ในการฝึกอบรมควรจัดอย่างต่อเนื่องในเรื่องเดียวกันนับตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 โดยเริ่มจากการประเมินลักษณะเด่นของนักศึกษา และส่วนที่เป็นจุดอ่อน เพื่อจัดกลุ่มในการการพัฒนา และเริ่มฝึกอบรมควบคู่กับการปฏิบัติการจริง ตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 4 เพื่อฝึกฝนความรับผิดชอบ ความตั้งใจ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

2.2 การจัดกิจกรรมการประกวด การแสดงผลงาน การแสดงศักยภาพตามความถนัด จะเป็นการสนับสนุนผลที่ได้รับจากการฝึกอบรม โดยให้นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเอง เพื่อฝึกทักษะความเป็นผู้นำ การวางแผน การคิดและตัดสินใจ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งควรจัดในระหว่างที่นักศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 และ 4 เพราะนักศึกษาได้เรียนรู้ความรู้ที่จำเป็นมาเป็นพื้นฐานแล้ว

2.3 การจัดกิจกรรมการเข้าค่ายร่วมกับนักศึกษาในสาขาอื่นๆ รวมทั้งในสถาบันอื่นที่เรียนในสาขาเดียวกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย นำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพ การพัฒนานวัตกรรม และการนำไปสู่เวทีระดับนานาชาติ

2.4 การจัดกิจกรรมสร้างธุรกิจด้วยตนเอง เป็นแนวทางในการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ โดยนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมมาต่อยอด และทำธุรกิจตามที่ตนเองและกลุ่มสนใจ เป็นการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับนักศึกษา ปลูกฝังความคิดริเริ่มใหม่ๆ การกล้าคิด กล้าตัดสินใจ

นอกจากนี้ การฝึกอบรมต้องตรงกับสิ่งที่นักศึกษาต้องการผนวกกับเป้าหมายของสาขาวิชา และต้องเริ่มทำตั้งแต่ปี 1 เพราะมิฉะนั้น จะเกิดการดำเนินงานที่ไม่ตรงสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งปัจจุบันมีเป็นจำนวนมาก และการฝึกอบรมต้องคู่กับการปฏิบัติจริงทั้งในเรื่ององค์ความรู้ที่จำเป็น ทั้งในเรื่องการเสริมสร้างบุคลิกภาพ รวมถึงการนำเสนอโครงการงานทางธุรกิจที่จะเป็น

ประโยชน์ต่อนักศึกษา จะช่วยให้นักศึกษาค้นพบตัวเองและมีความมั่นใจในการเรียนและอาชีพในอนาคต ซึ่งนักศึกษาก็จะเปลี่ยนสาขาเรียน หรือเปลี่ยนโครงการที่ตนเองริเริ่มได้ ถ้าพบว่าสิ่งที่ทำไม่ตรงกับที่ตนเองสนใจ

อภิปรายผล

จากผลการสำรวจทักษะทางสังคมที่นักศึกษาต้องการ พบว่านักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะ 18 ด้าน ตามลำดับดังนี้

1. การพัฒนาภาวะผู้นำ	10. การสังเคราะห์ข้อมูล
2. มารยาทการเข้าสังคม	11. การเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม
3. การปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ	12. การพัฒนากรอบความคิดที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น
4. การคิดและการตัดสินใจ	13. การทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. การควบคุมอารมณ์ จิตใจ และสมาธิ	14. การพัฒนาบุคลิกภาพ
6. การพัฒนานวัตกรรม	15. การใช้เทคโนโลยี
7. การประชาสัมพันธ์องค์กร	16. การพัฒนาสู่ระดับนานาชาติ
8. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	17. การปลูกฝังจิตสำนึก
9. การตั้งเป้าหมาย	18. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

ทักษะทางสังคมที่นักศึกษาต้องการพัฒนา สอดคล้องกับ บุชกร วัฒนบุตร (2564) ได้แนวคิดว่าการพัฒนาทักษะทางสังคมของเยาวชนไทย ควรพัฒนา ทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ 1) ด้านทักษะในการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Communication) รวมไปถึง Public Speaking 2) ด้านทักษะในการทำงานกับผู้อื่น (Collaboration) รวมไปถึง Leadership คือทักษะในการเป็นผู้นำ 3) ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical thinking) 4) ด้านทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และ บทความเรื่อง 10 ทักษะทางสังคมทักษะที่ทุกคนควรมีในอนาคต ที่นำเสนอ 10 ทักษะทางสังคมที่จำเป็นสำหรับคนทุกคน ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัว การจูงใจคน การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการเวลา การวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน และการตัดสินใจ รวมถึง ทักษะทางสังคมที่สำคัญที่พึงมีในยุคปัจจุบัน (Donlaya C., 2020) ได้เสนอ ประกอบด้วย ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการพูดโน้มน้าวใจ ทักษะการให้ความร่วมมือ ทักษะการปรับตัว ทักษะการบริหารเวลา ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านความฉลาดทางอารมณ์

ใน 5 ลำดับที่นักศึกษาต้องการพัฒนาประกอบด้วย การพัฒนาภาวะผู้นำ มารยาทการเข้าสังคม การปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ การคิดและการตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ จิตใจ และสมาธิ

ลำดับแรกที่นักศึกษามีความต้องการในการพัฒนาคือ การพัฒนาภาวะผู้นำ สอดคล้องกับบุชกร วัฒนบุตร (2564) ได้มีแนวคิดว่าการพัฒนาทักษะทางสังคมของเยาวชนไทย ควรพัฒนาทักษะในการทำงานกับผู้อื่น (Collaboration) รวมไปถึง Leadership คือทักษะในการเป็นผู้นำ ซึ่งทักษะนี้ จะประกอบไปด้วย การกล้าคิดกล้านำเสนอ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบ มีทักษะในการแก้ปัญหา (SEAC, 2020) สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิตที่ให้ข้อเสนอแนะว่า นักศึกษาควรมีความกล้าในการนำเสนอตนเอง ทั้งที่นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ไม่ด้อยไปกว่านักศึกษาจากสถาบันอื่น ถ้าเพิ่มพูนทักษะให้นักศึกษาสามารถแสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่รวมถึงการเป็นผู้นำในกลุ่ม จะทำให้นักศึกษามีความสง่างามในวิชาชีพนั้นๆได้

มารยาทการเข้าสังคมและการปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ เป็นทักษะที่นักศึกษามีความต้องการในการพัฒนาเป็นลำดับที่ 2 ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาพบว่า นักศึกษาขาดความมั่นใจในการเข้าไปรวมกลุ่มในสถานที่ไม่คุ้นเคย และไม่รู้จัก สอดคล้องกับทักษะทางสังคมที่สำคัญที่พึงมีในยุคปัจจุบัน (Donlaya C., 2020) ด้านการปรับตัว ความสามารถในการ

ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ สถานการณ์ใหม่ๆ รวมถึงความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะได้อย่างรวดเร็วด้วย และเมื่อต้องเจอเข้ากับปัญหาใหม่ๆ ก็สามารถปรับตัวและแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที เป็นทักษะที่จำเป็นกับทั้งคนที่ทำงานในองค์กร การเข้าไปอยู่ในสังคมที่อาจต้องรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดอยู่เสมอๆ

การคิดและการตัดสินใจและการควบคุมอารมณ์ จิตใจ และสมาธิ เป็นทักษะที่นักศึกษาต้องการ สอดคล้องกับทักษะ 10 ทักษะทางสังคมจำเป็นสำหรับคนทุกคนเรื่องความฉลาดทางอารมณ์และการตัดสินใจ กล่าวว่า ผู้ที่มีอารมณ์ไม่มั่นคง จะไม่มีใครชื่นชอบหรือยอมรับคุณได้อย่างสนิทใจ เพราะกลายเป็นข้อเสียไปแล้ว บางคนอาจจะเคยได้ยินคำว่า “ยอมรับนะว่าเขาเก่งมาก แต่ติดเรื่องเดียวคืออารมณ์” เมื่อเป็นแบบนี้ขอให้รับแก้ไขตัวเอง เพราะทักษะทางสังคมนี้ต้องใช้ไปจนตลอดชีวิต ไม่ใช่แค่ลูกค้าและลูกน้องในที่ทำงานอย่างเดียว แต่เป็นคนใกล้ชิดหรือคนในครอบครัวของตนเองด้วยส่วนการตัดสินใจแต่ก่อนอำนาจการตัดสินใจมักอยู่ที่ผู้บริหาร แต่ยุคที่ทุกอย่างต้องการความรวดเร็ว กลับกลายเป็นว่าทุกคนต้องมีความสามารถในการตัดสินใจ เพราะกว่าจะส่งเรื่องจะไปถึงผู้บริหารคงใช้เวลาจะเสียเวลา และอาจจะเกิดผลเสียมากกว่าเดิม

ในเรื่องรูปแบบกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาทักษะทางสังคมนั้นกิจกรรมทุกประเภทเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัย ซึ่งนโยบายด้านนักศึกษา ด้านการผลิตบัณฑิตประกอบด้วย

1. พัฒนาสาขาวิชาต่างๆ สาขาวิชาไปสู่ความเป็นเอตทัคคะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและระดับสากล
2. ประสานเครือข่ายภายนอกมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิตเพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมในทุกกระบวนการ
3. ยกระดับการเรียนการสอนและการวิจัย โดยการมีเครือข่ายกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากร
4. มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ลึกซึ้งในศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ และเป็นเพื่อนร่วมงานที่ดี
5. พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีและการใช้ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับที่ดีและบุคลิกภาพที่สง่างามสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
6. พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีพรสวรรค์และความสามารถพิเศษที่โดดเด่นนอกจากศาสตร์ที่ศึกษา

โดยสำนักกิจการนักศึกษาได้มีกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษา 5 ด้านคือ กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนนันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมชมรม ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมเป็นการฝึกอบรม การปฏิบัติการ และกิจกรรมที่นักศึกษาเสนอขึ้นมาตามความต้องการและความสนใจของนักศึกษา ซึ่งผศ.ดร.กิตติรัตน์ ฐานสุวรรณศรี ผู้ใช้บัณฑิตท่านหนึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะว่า กิจกรรมทุกกิจกรรมถ้าทำอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับเป้าหมายของนักศึกษาก็จะประสบความสำเร็จ แต่เนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 อาจจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบของกิจกรรม “ให้เป็นแบบออนไลน์ ทั้งกิจกรรมการฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติการ การแสดง การประกวด ควรปรับรูปแบบให้เหมาะสมและน่าสนใจ โดยเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้เสนอศักยภาพผ่านเลนส์ นักศึกษาก็จะมีความสุข และอาจารย์ก็จะเห็นศักยภาพและพัฒนาการที่พึงประสงค์ แต่มีข้อแม้ว่าต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง” ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ค้นพบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำผลที่ได้จากการวิจัยไปวางแผนกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาทั้งในระดับสาขา ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย ให้ไปในทิศทางเดียวกัน
2. วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตรให้สอดคล้องกับทักษะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา และทิศทางในการประกอบอาชีพของนักศึกษา
3. การจัดกิจกรรมควรจัดอย่างต่อเนื่องในการพัฒนานักศึกษาในแต่ละเป้าหมาย โดยเริ่มจากชั้นปีที่ 1 จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษาทักษะทางสังคมควรพัฒนาจำแนกตามคณะต่างๆ ทั้งนี้ จากข้อค้นพบ พบว่านักศึกษาแต่ละคณะมีเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ที่แตกต่างกัน มีจุดเด่นและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน แนวทางในการพัฒนาทักษะทางสังคมก็ควรแตกต่างกัน
2. ควรจะมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่หา model รูปแบบกิจกรรมในการพัฒนา soft skills ในแต่ละทักษะ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา soft skills ให้ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: บริษัท แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตคอร์ปอเรชั่น
- บุษกร วัฒนบุตร. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา Soft Skills ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 4 (1), 87-94.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2553). *การจัดการ : จากมุมมองนักบริหาร*. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา. (2561). *ยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 10 Soft Skills ทักษะที่ทุกคนควรมีในอนาคต. [Online Available : [https://www.Resumeprofessionalwriters.com/Donlaya C.\(2020\),](https://www.Resumeprofessionalwriters.com/Donlaya C.(2020),)
- SEAC. (2020). *5 ทักษะการเป็นผู้นำ*. [Online Available: <https://www.seasiacenter.com/Th/insights/leadership-isnt-about-job-position/>